

Faktabok:

Lier ventemottak

April 2009

GRENSELAND

FORUM FOR ASYLSØKERE
OG FLYKTNINGER

from Lier ventemottak

on the 3rd Anniversary of Confinement

“The fear lives within my stomach, my head, my feet and my hands. My hands tremble and are wet and cold like my grandmother’s hands when she died.”

I have a fear unknown to you outside and which hopefully will remain unknown to you. The fear lives within my stomach, my head, my feet and my hands. My hands tremble and are wet and cold like my grandmother’s hands when she died.

The fear never leaves me, not even in my sleep. I can share it with no one and I can tell it to no one, because the men with whom I share my room speak a language I don’t understand. We live like animals without dignity and respect. We fight in the TV room and in our rooms. The room smells like shoes and garbage. There is strange religious noise when someone is praying. Some of us intentionally sing funny songs in the room just to make others emotional and angry. I think everyone of us assumes the other has it better.

We observe one another with suspicion. When deportation police come into the room to deport your room mate, there is always guilt and blame. The dawn of the day looks wild and ugly, because every night you are afraid of the police, coming the next morning to deport you.

“The dawn of the day looks wild and ugly, because every night you are afraid of the police...”

Twice, I left the room early in the morning and slept outside in the cold snow for fear of police. I froze badly those mornings and up to now my health is not good, but I am afraid to see the doctor who gives only pain killers when you are sick.

The deportation police speak with rage and emotion when they come to deport a room mate. It is heartbreaking and scary. They enter the room and shout, “I am here to take you back to your country, whether you like it or not. Pack up your belongings and they should not exceed 10 kg. The rest will remain here and your colleagues will use them”.

“The body was in shock and the mind could not think.”

My room mate speaks French, and the policeman spoke to him in English and there was a misunderstanding. I remained silent, and my heart began to beat faster as if it was happening to me.

Fear invaded my entire body, and urine came out of me without my notice. The body was in shock and the mind could not think. After the deportation police had taken my room mate, I began to recover from my fear, but the entire world view was fake. I did not believe people who has signed the Geneva Convention to protect refugees, were secretly breaching it.

“When someone is taken to Trandum, even at night, the news will explode and spread in the entire Lier camp in minutes.”

I was expecting hospitality from these people and this country, but they are very hostile, like rhinos in my country, especially in Trandum. Most of my friends who came back from Trandum detention camp, said, “I did not know that in this country there is a place like that. It is like hell. People shout or scream and I don’t know what is going on, on the other side of the room”.

Everybody who lives at Lier is always gripped with fear. When someone is taken to Trandum, even at night, the news will explode and spread in the entire Lier camp in minutes. This is exactly how we live in ventemottak for the last 3 years now. And we don’t know how long we are going to live in such conditions.

As we mark the third anniversary of this camp in this month, March 2009, I still hope that the judges of this country would believe me and the authorities would listen to me. I hope that someone on the other side of the island would turn and say to the authorities, “give freedom and hope to these people”. The longing for freedom has almost disappeared, and the fear of the policemen and security people in my country is fresh in my mind as I wait for my deportation.

Inhabitant of Lier ventemottak, March 2009

“As we mark the third anniversary of this camp I hope that someone on the other side of the island would turn and say to the authorities, “give freedom and hope to these people”.”

om Lier ventemottak

**“We have reached a point of no return where there is no hope. Everybody is broken down. Everybody is passive. We have reached a point where some are ready to commit suicide. I would not be surprised if that happens.”
Beboer, Lier ventemottak**

**“Fagerli [ventemottak] kan ikke sammenlignes med dette paradiset.”
Leder, Lier ventemottak**

- Lierskogen er en tidligere sivilforsvarsleir.
- Lierskogen ventemottak ble opprettet i mars 2006 spesielt for asylsøkere med endelig avslag på asylsøknaden. Bakgrunnen var at avslåtte asylsøkere i lengre tid hadde vært henvist til en tilværelse med usikker tilgang på grunnleggende livsnødvendigheter.
- Ventemottaket skal gi et grunnleggende tilbud om mat, tak og helsehjelp. Det skal også aktivt motivere beboerne til å returnere til hjemlandet, både gjennom enkle boforhold og returinformasjon.
- Per november 2008 bodde det ca. 65 personer på ventemottaket.
- Det er blant annet asylsøkere fra Afghanistan, Irak, Somalia, Niger, Togo, Guinea Conakry, Liberia, Sudan, Burundi, Rwanda, Congo DRC, Sierra Leone og Iran.
- Mottaket blir regelmessig brukt for å presse ut asylsøkere som ifølge FNs høykommissær for flyktninger (UNHCR) har krav på internasjonal beskyttelse.
- Alderen varierer fra ca. 20 til 60 år.
- Minst 18 av beboerne har vært på mottaket i to år eller mer, seks av disse i omkring tre år.
- Det har vært fem protestaksjoner, herunder sultestreiker, ved mottaket blant annet mot boforholdene. En gruppe asylsøkere fra Iran aksjonerte utendørs i 38 dager.

- Fire mennesker med ulik bakgrunn er presset sammen på rom på 6x6 meter.
- Store deler av området er kameraovervåket, med unntak av rommene og toalettene.
- Beboerne kan fritt komme og gå, men under streng kontroll. Mottaket er omgitt av høye gjerder, og inngangen er sperret av en overvåket port.
- Per mars 2009 er det kun to kvinner på mottaket, blant ca. 60 menn.
- Den ene kvinnen er der med sin 20 år gamle sønn.
- Beboerne får 100 kroner per uke. Dette utgjør det ukentlige budsjettet for reise, telefon, sigaretter.
- Det er ingen telefon hvor man kan kjøpe tid til å ringe. Det gis angivelig tilgang på telefon kun hvis man allerede har gått inn i et retursamarbeid.
- I juni 2008 ble internetttilgangen sterkt redusert. Beboerne kan i liten grad sjekke nyheter fra hjemlandet eller holde kontakt med familie og venner per e-post.
- Når enkelte ansatte er på vakt, legger noen av beboerne seg tidligere enn ellers, for de vet at internett da blir kuttet tidlig. En av de ansatte skal være spesielt rask til å kutte internett hvis beboerne i datarommet virker for glade.
- Uten penger til sigaretter har noen prøvd å røyke teblader.
- Det er ca. 7,5 kilometer til Asker. Bussen koster 33 kroner hver vei.

“Outside the reception centre we walk with our heads low and disguised, without human dignity, because we are regarded as criminals.”

- Det foretas angivelig trekk i det ukentlige beløpet for overtredelser som å kaste sigaretter på bakken.
- En asylsøker skal ha blitt trukket hele beløpet fordi han ikke ryddet bort tallerkenen, men lot den stå igjen på bordet i matsalen.
- Hvis man ikke kommer på tidspunktet for tildelingen, får man ingen penger den uken. Dette er ikke lov i fengsel. På Lier lages reglene av mottaksledelsen.
- Det finnes et trimrom på mottaket. En asylsøker fra Iran spurte om de ikke kunne ha et biljardbord. Han forteller at den mottaksansatte bare lo: “You are not supposed to be comfortable.”

- Maten er ensformig, og samme måltid kan serveres 2-3 dager på rad. Det klages over lite mat, herunder at folk i perioder skal ha gått sultne, og det skal ha hendt at folk har sloss om maten.

- Det hender at suppe, ris og kjøtt blir dumpet på samme tallerken.

- Frukt serveres én gang hver andre eller tredje uke – én banan, eller et eple - "small and bitter, the kind you don't bring to the market".

- Noen beboere samler flasker for å kjøpe frukt. En kinesisk asylsøker skal ha blitt arrestert på Liertoppen kjøpesenter simpelthen for å ha samlet flasker, og brakt tilbake til mottaket. En afrikansk mann reiser til Oslo to ganger i uken for å samle flasker; slik klarer han å betale advokaten.

"We live like animals, and you can throw to animals any food which is available. They say: "If you want something special, why don't you go home."

- Flere beboere har psykiske vansker. En beboer har i perioder blitt fulgt kontinuerlig av to Securitasvakter.

- Flere beboere har blitt hentet av politiet og brakt til psykiatrisk avdeling.

- En far på mottaket hadde ikke penger til å gi en gave til sitt barn, som han har med en norsk kvinne. Etter en periode på psykiatrisk avdeling har han forlatt Lier, uvisst hvor til.

"In this way the joy of parentage has been taken away. Why do the politicians not see the Norwegian children with parents languishing in the ventemottak?"

- En beboer begynte å sitte på toalettet og snakke og le for seg selv. Flere dager kom han inn i tv-rommet og hylte av fulle lunger. Han hilste på trærne i skogen omkring mottaket, eller hva enn som var foran ham.

- En annen beboer knuste flere vinduer før politiet hentet ham; han fikk til sist opphold på grunn av de psykiske problemene.

- En tredje beboer skal ha brutt sammen da han innstendig ba om mer toalettpapir, og mottakspersonalet nektet å gi ham, siden det ikke var så lenge siden han sist hadde fått. Det kom til slosskamp over toalettpapiret.

- En beboer tilbrakte mer enn tre måneder under trappa til resepsjonen, mange ganger både dag og natt, også i regnvær, i protest blant annet mot boforholdene. Han ble der til han ble fjernet med makt grunnet kulde. Han

innledet da en sultestreik. Han har senere forlatt mottaket, og har ifølge bekjente levd på gata i Oslo.

- Det er ikke noe sted å be. UDI skal ha forbudt prester å komme til mottaket. Dette medførte at beboerne gjennomførte en protest foran Stortinget i februar 2007.

- Det er flere diabetikere på mottaket. Det finnes ikke noe tilrettelagt kosthold for dem; de tilbys samme mat som alle andre.

- Mange beboere klager over at de ikke får helsehjelp.

- En mann klaget over magesmerter i nesten ett år før han ble overført til et ordinært mottak.

“They know it is easy to make us suffer.”

- En mann med smerter i brystet og magen skal ha spist blader fra trærne, i håp om at de ville hjelpe.

- En kvinne har gjennom lengre tid klaget over intense magesmerter. Hun skal ha forsøkt å drikke vaskemiddel mot smertene.

- En kvinne fra Kamerun var i potensiell livsfare grunnet blodmangel uten at hun ble sendt på sykehus. Det var til sist Norsk Organisasjon for Asylsøkere (NOAS) som brakte henne til legevakta, ikke mottaket. På legevakta ble det vurdert nødvendig med umiddelbar sykehusinnleggelse og blodtilførsel.

- Beboere har blitt fortalt av mottaksansatte at mottaket følger med på hvem som klager til organisasjoner; slik informasjon belønnes angivelig med blant annet tobakk.

- Det tilbys blant annet yrkestrening, men kun for dem som allerede samarbeider om frivillig retur gjennom IOM.

- **Yemane** flyktet fra Eritrea i 1974 fordi han hadde operert som kurer for et illegalt politisk parti. Han har aldri vært i hjemlandet siden.

- Han har levd i Italia, deretter Sverige, og de siste ti årene i Norge. Han har aldri gjort noe annet ulovlig enn det illegale oppholdet.

- Han har nå vært på Lierskogen i ca. to år. Etter mer enn tretti år i utlendighet eier han ingenting mer enn de få tingene han har stuert sammen under senga og i skapet på rommet som han deler med tre andre.

Spørsmålet er enkelt: Hvem **velger** en slik skjebne?

Ingen har monopol på fakta. Grenselands faktabøker presenterer dem slik de eksisterer for asylsøkere. En viktig type fakta er asylsøkeres opplevelse av sin situasjon og av de tiltakene som gjennomføres i norsk asylpolitikk.

Informasjonen er basert på samtaler med beboere på Lier ventemottak og egne observasjoner. Mottaksledelse og Utlendingsdirektoratet har fått anledning til å komme med sine kommentarer. Alle sitater er, når ikke annet er oppgitt, fra beboere ved Lier ventemottak.

Grenseland 1-2009
www.grenseland.org
Designkonsept: Elin Mack

